

Д. А. Сапожнікава

АДМЕТНАСЦІ ЛЕКСІЧНЫХ ТРАНСФАРМАЦЫЙ ПРЫ ПЕРАКЛАДЗЕ МУЛЬТФІЛЬМА “ПРЫГАЖУНЯ І ПАЧВАРА” НА БЕЛАРУСКУЮ МОВУ”

Мультыплікацыйныя фільмы – гэта складаны сімбіёз мастацтва, тэхналогій і, вядома ж, граматычна напісанага сцэнарыя. За прастатой сюжэтаў і яркіх карцінак хаваецца цэлая сістэма моўных прыёмаў, якія дазваляюць зрабіць мультфільм не толькі зразумелым, але і займальным для самых розных гледачоў. Беларускі пераклад мультфільмаў з замежных моў існуе адносна нядоўга. Гэта галіна толькі развіваецца, і існуе патрэба ў пашырэнні спісу мультфільмаў, перакладзеных на беларускую мову. Прыклады беларускіх дубляжоў мультфільмаў, такіх як "Маша і Мядзведзь", "Свінка Пэпа" і іншыя, сведчаць аб зацікаўленасці ў беларускамоўным анімацыйным кантэнце.

Лексіка мультыплікацыйнага фільма "Прыгажуня і Пачвара" ўяўляе складанасць пры перакладзе на беларускую мову з прычыны наяўнасці шматлікіх рэалій французскай культуры, гульні слоў, мастацкіх сродкаў, стылістычных асаблівасцей, якія патрабуюць ад перакладчыка высокага ўзроўню майстэрства і творчага падыходу для стварэння якаснага беларускамоўнага дубляжу, прыдатнага для дзіцячай аўдыторыі.

У выніку даследавання перакладу мультфільма "Прыгажуня і Пачвара" на беларускую мову прааналізаваны 52 лексічныя адзінкі, вылучаны 12 відаў трансфармацый, самымі частотнымі з якіх з'яляюцца наступныя:

1. Канкрэтызацыя – 6,76%, напрыклад, *flower* – ‘чырвоная ружа’.
2. Антанімічны пераклад – 9 адзінак – 12,16%. Напрыклад, *Don't touch it!* – ‘Пакіньце ў спакой’.
3. Апушчэнне з мэтай лаканічнасці – 8,11%. Напрыклад, *Hurry, hurry, we must get away!* – ‘Хутчэй, трэба бегчы!’. Апушчэнне паўтору *hurry* некалькі змяняе эмацыйны тон, памяншаючы адчуванне трывожнасці.
4. Эксплікацыя – 6,76 % Напрыклад, *servants* – ‘зачараваныя слугі замка’, што адразу стварае атмасферу казкі і магіі.

5. Мадуляцыя – 6,76 %. Напрыклад, *He is cursed* – ‘Над ім вісіць страшнае пракляцце, кара.

Падводзячы вынік аналізу лексічных трансфармацый у перакладзе мультфільма "Прыгажуня і Пачвара", варта адзначыць, што выкарыстанне такіх прыёмаў, як антанімічны пераклад, канкрэтызацыя і генералізацыя, апушчэнне і дабаўленне, кампенсацыя, цэласнае пераасэнсаванне і мадуляцыя, з'яўляецца ключавым для стварэння адэкватнага і эквівалентнага перакладу. Гэтыя трансфармацыі дазваляюць зрабіць мультфільм зразумелым і цікавым для дзіцячай аўдыторыі, захоўваючы асноўны сэнс і эмацыйную афарбоўку арыгіналу.